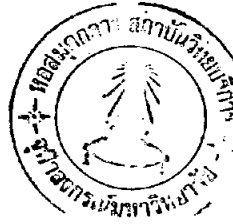

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ที่สนใจหนังสือสำหรับเด็กคงจะยอมรับว่า ในปัจจุบันสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มีความสนใจในการผลิตหนังสือสำหรับเด็กมากขึ้น การประกวดหนังสือยอดเยี่ยมประจำปีก็แสดงให้เห็นว่าตลาดหนังสือในปัจจุบันมีหนังสือสำหรับเด็กที่มีคุณภาพดีขึ้น แต่ถึงกระนั้น หนังสือสำหรับเด็กก็ยังไม่พอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือสำหรับเด็กในระดับอนุบาล

อย่างไรก็ตามหากย้อนกลับไปดูตั้งแต่อดีต จะเห็นได้ว่ามีผู้พยายามกระตุ้นให้หนังสือสำหรับเด็ก ได้รับการสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา ดังคำกล่าวของ ละเมียด ลิมอักษร จากบทความเรื่อง "มาทำหนังสือเด็กกันเถอะ" ในวารสารประชาศึกษา ว่า

ในการประชุมครั้งที่ 5 ของคณะกรรมการหนังสือระหว่างชาติที่กรุงสต็อกโฮล์ม เมื่อเดือนพฤษภาคม 2520 ได้มีการเสนอแนะโครงการสำหรับปีเด็กสากล 2522 (INTERNATIONAL YEAR OF THE CHILD 1979 - IYC) ควบคู่กับประสงค์ที่จะส่งเสริมการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กอย่างกว้างขวาง โดยแยกเป็นโครงการระดับชาติ และระดับประเทศ คณะกรรมการได้เสนอแนะกิจกรรมไวหลายประเภท อาทิเช่น การส่งเสริมการอ่าน การประกวดเขียนหนังสือสำหรับเด็ก การประกวดแบบโฆษณาปีเด็กสากล การจัดทำดวงตราไปรษณียากรเป็นพิเศษ การจัดงานหนังสือแห่งชาติ การอภิปราย เรื่องหนังสือสำหรับเด็ก การจัดรายการส่งเสริม นักเขียน ผู้เขียนภาพ การผลิตและการจำหน่ายหนังสือสำหรับเด็ก ฯลฯ

ในประเทศไทยเรา กระทรวงศึกษาธิการและสำนักพิมพ์เอกชน ก็ได้มีการเคลื่อนไหวเพื่อการนี้แล้ว และโดยปกติกระทรวงศึกษาธิการก็ได้จัดทุนสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ และการประกวดหนังสือยอดเยี่ยมประจำปี ควบคู่ความร่วมมือของสมาคมภาษา และหนังสือ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย สมาคมผู้จัดพิมพ์ และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย ควบคู่กับวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมนิสัยอ่านหนังสือของเด็ก

การเขียนและการผลิตหนังสือเด็กที่ดีของนักเขียน และของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ¹

แต่กระนั้นหนังสือก็ยังไม่พอเพียงกับความต้องการและความสนใจของเด็กที่มีเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา คังคำปรารภของ รัญจวน อินทรกำแหง ในวรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่นว่า

. . . ความเศร้าสลอกที่สอศแทรกเข้ามาในอารมณ์สุขของชาวเขาก็คือ ความแสนเสียดายแทนเด็กไทยทั้งหลายที่มีโอกาสสัมผัสความสำราญอารมณ์อย่างเต็มที่เหมือนเด็กในบางประเทศ ถ้าจะเปรียบกับการรับประทานอาหารก็เหมือนกับเด็กไทยต้องรับประทานอาหารเผ็ดร้อนตั้งแต่กระเพาะลำไส้ยังอ่อน ฉะนั้น ความเจริญเติบโตในการอ่าน ซึ่งจะคอยเป็นคอยไปเพื่อให้ความบันเทิงในการอ่านคอย ๆ ซาบซึ้งเข้าไปในจิตใจของเด็ก ก็เป็นอันขาดตอนไปเพราะเด็กไทยต้องอ่านหนังสือของผู้ใหญ่ . . .²

ศรีภูเพียง ไคกลาวถึงวรรณคดีสำหรับเด็ก ในวารสารโลกหนังสือ ตอนหนึ่ง

ว่า

. . . สำนักพิมพ์เอกชน พิมพ์เรื่องของนักเขียนไทยไม่กี่เรื่อง ที่คนรู้จักกันมากที่สุด เห็นจะใคร่แก่ "โลกของหนูแหวน" เขียนโดย "ศรารวก" ส่วนองค์การคาของครูสภาหนังสือของแหล่งผลิตนี้ ถ้าไม่เอามาจากวรรณคดีไทย ก็เอามาจากตำนานในประวัติศาสตร์ โดยเอามาวาดรูปทำให้ง่ายเขาพูดที่เด็กจะอ่านเข้าใจได้ ซึ่งเมื่อเทียบกับเรื่องแปลจากฝรั่งแล้วก็มีจำนวนน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด . . .³

¹ ละเมียด ลิมอักษร, "มาทำหนังสือเด็กกันเถอะ," ประชาศึกษา 29 (กรกฎาคม 2521): 23.

² รัญจวน อินทรกำแหง, วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2517), หน้า คำนำ.

³ ศรีภูเพียง (นามแฝง), "วรรณกรรมสำหรับเด็กจากศรีชนูชัยถึงเรื่องของมาเหมี่ยว," โลกหนังสือ 1 (ธันวาคม 2520): 58.

เมื่อไรก็ตามที่ประเทศเรามีการผลิตหนังสือสำหรับเด็กทุกระดับอายุเพียงพอ การส่งเสริมให้เด็กได้อ่านหนังสือก็จะเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้ปกครองและครูจะได้มีโอกาสเลือกหนังสือที่ไม่เป็นภัยแก่บุตรหลานและลูกศิษย์ของเขา ทั้งยังเหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็กอีกด้วย

✓ สำหรับหนังสือสำหรับเด็กระดับอนุบาลนั้นยังมีไม่พอเพียง อาจกล่าวได้ว่า ยังน้อยมากถ้าเปรียบกับต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจากประเทศเรายังขาดผู้แต่งหนังสือสำหรับเด็กอนุบาลอยู่มาก ในขณะที่มีการผลิตหนังสือสำหรับเด็กประถมและเด็กระดับอื่นเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีเด็กสากฉนี้ หนังสือที่ผลิตออกมาบางส่วนยังไม่ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ที่หนังสือเด็กพึงมี อีกทั้งยังขาดผู้มีความชำนาญในการเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก และเขียนภาพได้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละวัยก็เป็นได้

ควยเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจใคร่ศึกษาหนังสือภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับอนุบาล ในด้านรูปแบบของภาพ เนื้อหา สี ขนาดของภาพ และความสนใจของเด็กระดับอนุบาลกับหนังสือ เพื่อหามาตรการที่ถูกต้องและเหมาะสมในการผลิตหนังสือ ควยความหวังว่าจะยังประโยชน์ให้การผลิตหนังสือสำหรับเด็กไทยอยู่ในระดับมาตรฐานยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหนังสือภาพสำหรับเด็กอนุบาล
2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความสัมพันธ์ของภาพ กับ เนื้อหาของเรื่องในหนังสือภาพสำหรับเด็กอนุบาล
3. เพื่อศึกษารูปแบบ สี และขนาดของภาพในหนังสือภาพสำหรับเด็ก
4. เพื่อศึกษาความสนใจ เนื้อเรื่องในหนังสือภาพของเด็กอนุบาล

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 60 คน ของโรงเรียนอนุบาล 3 ประเภท คือ โรงเรียนอนุบาลเอกชน โรงเรียนอนุบาลรัฐบาล และโรงเรียนอนุบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เลือกสุ่มมา 3 โรงเรียน อายุระหว่าง 5-6 ปี

2. หนังสือที่ใช้ในการทดสอบเป็นหนังสือภาพที่พิมพ์จากต่างประเทศ โดยคัดเลือกหนังสือที่มีลักษณะภาพจากง่ายไปหายาก จำนวน 17 เล่ม โดยได้รับการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลองกับเด็ก

3. หนังสือที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทดสอบมีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

3.1 MILLIONS OF CATS ขนาด 9.25" X 6.5" แบบแนวนอน
ภาพเขียนแบบการ์ตูน ลายเส้นสีดำขาว ลักษณะซับซ้อน

3.2 WHERE IS EVERYBODY ขนาด 9.75" X 7.5" แบบแนวนอน
ภาพเขียนแบบการ์ตูน ลายเส้นขาวดำเหลือง ลักษณะไม่ซับซ้อน

3.3 WHISTLE FOR WILLIE ขนาด 9" X 8.25" แบบแนวนอน
ภาพเขียนแบบการ์ตูน กิ่งแอสแตรคสีโปสเตอร์ สีหลายสี มีสีอ่อนมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน

3.4 THE HAPPY OWLS ขนาด 11.75" X 8.25" แบบแนวนอน
ภาพเขียนเหมือนจริง กิ่งแอสแตรค สีโปสเตอร์ตัดเส้นสีดำ สีหลายสี มีสีอ่อนมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน

3.5 MILTON THE EARLY RISER ขนาด 9.25" X 12.25" แบบแนวตั้ง
ภาพเขียนแบบการ์ตูน สีน้ำตัดเส้นสีดำ สีหลายสี มีสีเข้มมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน

3.6 THE MOON JUMPERS ขนาด 7.25" X 10.25" แบบแนวตั้ง
ภาพเขียนเหมือนจริง กิ่งจินตนาการ สีโปสเตอร์สลับการเขียนภาพลายเส้นขาวดำ สีหลายสี มีสีเข้มมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน

- 3.7 THE STORM BOOK ขนาด 7.25" X 10.25" แบบแนวตั้ง
ภาพเขียนเหมือนจริง สีน้ำคัทเส้นสีคำ สีหลายสี มีสีเย็นมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน
- 3.8 THE NICEST GIFT ขนาด 8.25" X 10.25" แบบแนวตั้ง
ภาพเขียนเหมือนจริง สีน้ำคัทเส้นสีคำ สีหลายสี มีสีเย็นมาก ลักษณะซับซ้อน
- 3.9 WHERE THE WILD THINGS ARE ขนาด 10.25" X 9.25"
แบบแนวนอน ภาพเขียนแบบจินตนาการ สีน้ำผสมลายเส้น สีหลายสี มีสีเย็นมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน
- 3.10 LOOK WHAT I CAN DO ขนาด 8.25" X 10.25" แบบแนวตั้ง
ภาพเขียนแบบการ์ตูน สีน้ำคัทเส้นสีคำ สีหลายสี มีสีเย็นมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน
- 3.11 WHERE'S AL ขนาด 9.25" X 7.25" แบบแนวนอน ภาพ
เขียนแบบการ์ตูน สีโปสเตอร์คัทเส้นสีคำ สีหลายสี มีสีอุ่นมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน
- 3.12 THE LITTLE HOUSE ขนาด 10" X 9.25" แบบแนวนอน
ภาพเขียนแบบการ์ตูน สีน้ำ สีหลายสี มีสีเย็นมาก ลักษณะซับซ้อน
- 3.13 HILDILID'S NIGHT ขนาด 9.25" X 7.25" แบบแนวนอน
ภาพเขียนเหมือนจริงกึ่งจินตนาการ ลายเส้นสีคำขาว ลักษณะซับซ้อน
- 3.14 ONCE A MOUSE ขนาด 9.25" X 9.25" แบบแนวนอน ภาพ
เขียนเหมือนจริงกึ่งแอบสแตรค ภาพพิมพ์ไม้สามสี เขียว เหลือง แดง ลักษณะซับซ้อน
- 3.15 ONE FINE DAY ขนาด 10.25" X 8.25" แบบแนวนอน
ภาพเขียนเหมือนจริง สีโปสเตอร์ สีหลายสี มีสีอุ่นมาก ลักษณะไม่ซับซ้อน
- 3.16 JUST ME ขนาด 9.5" X 7.25" แบบแนวนอน ภาพเขียน
เหมือนจริง ภาพพิมพ์ไม้สีคำขาว ลักษณะซับซ้อน
- 3.17 JAMES AND THE RAIN ขนาด 8" X 8.25" แบบแนวนอน
ภาพเขียนแบบการ์ตูน สีคำขาว และเหลือง ลักษณะไม่ซับซ้อน

4. เรื่องที่ใช้ในการทดสอบ

- 4.1 เด็กกับสุนัข (NICEST GIFT, WHERE'S AL, WHISTLE FOR WILLIE)
- 4.2 เด็กกับสัตว์ต่าง ๆ (WHERE IS EVERYBODY, THE MOON JUMPERS, JUST ME, JAMES AND THE RAIN)
- 4.3 เด็กกับสัตว์ประหลาด (WHERE THE WILD THINGS ARE)
- 4.4 คนกับสัตว์ (ONCE A MOUSE, MILLIONS OF CATS, ONE FINE DAY)
- 4.5 คน (HILDILID'S NIGHT, THE STORM BOOK)
- 4.6 บ้าน (LITTLE HOUSE)
- 4.7 สัตว์กับสัตว์ต่าง ๆ (MILTON THE EARLY RISER, LOOK WHAT I CAN DO, THE HAPPY OWLS)

สมมติฐานของการวิจัย

หนังสือภาพที่เป็นภาพง่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดซับซ้อน มี 2 มิติ สีสดใส และเป็นพวกสื่อจะเป็นที่สนใจของเด็กในระดับอนุบาลมากกว่าหนังสือที่ขาดคุณลักษณะดังกล่าว

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ทำกรทดสอบครั้งนี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างในด้านเพศ สติปัญญา ความสามารถ และลักษณะสาวยตา เป็นเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีระดับอายุระหว่าง 5-6 ปี ซึ่งจะถือเป็นตัวแทนประชากรซึ่งอยู่ในโรงเรียนอนุบาลของเอกชน รัฐบาล และทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ อย่างแท้จริง

2. หนังสือที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้มีความเชื่อถือได้สูง ส่วนหนึ่ง เป็นหนังสือที่ได้
รับรางวัลเหรียญทอง caldecott¹ ของอเมริกา 5 เล่ม และเหรียญเงิน 1 เล่ม
นอกจากนี้ยังเป็นหนังสือที่มีชื่อเสียงและได้รับการอ้างอิง และเป็นหนังสือที่ได้มาตรฐานสากล
ซึ่งถือว่าเด็กชาติใด ๆ ก็สามารถอ่านเข้าใจได้ และยังได้รับการพิจารณาจากคุณครู
ซึ่งเชี่ยวชาญเกี่ยวกับหนังสือเด็กระดับอนุบาลอีกด้วย และเป็นหนังสือประเภทบันเทิง

3. ในการทดสอบเด็กจะทำความเข้าใจกับเรื่องด้วยการดูภาพเท่านั้น จะไม่มีการเล่าเรื่องให้ฟัง

ความจำกัดของการวิจัย

1. สภาพและเพอร์นิเจอร์ของสถานที่ทดสอบบางแห่งไม่เหมาะสมนัก และไม่
สงบพอ มีเด็กอื่นมารบกวน ทำให้สมาธิของเด็กที่กำลังทดสอบไม่มั่นคงเท่าที่ควร
2. เนื่องจากการไม่คำนึงถึง เพศ ความสามารถ สติปัญญา สภาพร่างกาย และ
อารมณ์ขณะทำการทดสอบ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้การทดสอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริงที่ควรจะเป็น
3. ผู้วิจัยไม่คุ้นเคยกับเด็ก จึงอาจทำให้การวิจัยครั้งนี้ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรจะเป็น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ทราบความเหมาะสมของภาพกับเนื้อหาของเรื่อง รูปแบบของภาพ
สี และขนาดของภาพในหนังสือภาพสำหรับเด็กอนุบาล

¹ ภูภาคณวก

- 2. เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือภาพสำหรับเด็กไทยต่อไป
- 3. เป็นแนวทางให้มีผู้ผลิตหนังสือภาพสำหรับเด็กไทยเพิ่มขึ้น เพื่อสนองความต้องการและเสริมความรู้แก่เด็ก
- 4. เป็นแนวทางในการวิจัยกับเด็กโดยตรง เพื่อจะได้ทราบความสนใจและความต้องการที่แท้จริงของเด็กในวัยนี้

คำจำกัดความของการวิจัย

หนังสือภาพ	หมายถึง หนังสือภาพที่มีภาพมากกว่าตัวอักษร หรือไม่มีตัวอักษรเลย ภาพจะแสดงให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องโดยไม่ต้องอ่านคำบรรยาย เน้นให้เด็กอ่านภาพมากกว่าตัวอักษร เนื้อหาของเรื่องจะบรรจุไว้ในภาพหมด มีวิธีเขียนภาพหลายรูปแบบ การใช้สีมีทั้งภาพขาวดำ และภาพสี ในที่นี้ได้คัดเลือกเฉพาะหนังสือภาพที่ให้ความบันเทิงหรือเสริมความรู้เท่านั้น
เด็กอนุบาล	หมายถึง เด็กที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2521 ของโรงเรียนอนุบาล 3 ประเภท คือ โรงเรียนพันธุ์พืชพัฒนา (อนุบาลเอกชน) โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ (อนุบาลรัฐบาล) โรงเรียนอนุบาลสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อนุบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ) ทั้งชายและหญิง และมีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปี
เหมาะสม	ประกอบด้วย 1. ความเหมาะสมในความเห็นที่เด็ก ๆ ตัดสินใจเอง 2. ความเหมาะสมในความเห็นของผู้ใหญ่ซึ่งตัดสินให้เด็ก 3. สิ่งที่คิดและสมควรจะเป็นในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญและ ทรงคุณวุฒิ

ภาพ 2 มิติ หมายถึง ภาพที่มีลักษณะกว้างยาว (แบน) ไม่มีความลึก มีลักษณะการเขียนเหมือนภาพเขียนไทย

รูปแบบของภาพ หมายถึง 1. ลักษณะการวาดภาพ มีลักษณะภาพวาดเหมือนจริง ภาพวาดการ์ตูน ฯลฯ
2. วิธีการผลิตเป็นภาพ เป็นภาพเขียนด้วยสีโปสเตอร์ ภาพพิมพ์ไม้ ภาพคอลลาจ ฯลฯ
3. ลักษณะการเขียนภาพที่มีลักษณะซับซ้อน มีรายละเอียดมาก ไม่ซับซ้อน มีรายละเอียดน้อย

สีอ่อน หมายถึง สี 6 สี คือ สีแดง ส้มแดง ส้ม ส้มเหลือง เหลือง ม่วงแดง

สีเข้ม หมายถึง สี 6 สี คือ สีน้ำเงิน เขียวน้ำเงิน เขียว เขียวเหลือง ม่วง ม่วงน้ำเงิน

ภาพแบบการ์ตูน หมายถึง ภาพที่มีลักษณะการเขียนแบบง่าย ๆ ไม่เน้นส่วนละเอียด

การวิจัยและการศึกษาคนควาที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับหนังสือภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาลของไทย ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาโดยตรงมาก่อนเลย แต่ก็ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับแบบและสีของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กอนุบาล สีของอุปกรณ์การสอนระดับอนุบาล การวิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย และการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ

เมื่อ พ.ศ. 2515 ฉลองชัย สุรวฒนบุรณ ใค้ทำวิจัยเรื่อง "แบบและสีของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กอนุบาล" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อหาแบบและสีของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กระดับอนุบาล ที่นักเรียนอนุบาลชอบ และใค้ดำเนินการวิจัยโดยสร้างเครื่องมือใ้ใช้ในการทดสอบความชอบแบบและสีของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก

เด็กระดับอนุบาล ได้แก่ ภาพที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์ของการสร้างภาพประกอบหนังสือ สำหรับเด็ก 5 จำพวก คือ

- ภาพวาดเหมือนจริงแรเงา (สีชวาคำ สี 1 สี และสีหลายสี)
- ภาพวาดเหมือนจริงลายเส้น (สีชวาคำ สี 1 สี และสีหลายสี)
- ภาพประดิษฐ์วาดกาย ๆ แบบแรเงา (สีชวาคำ สี 1 สี และสีหลายสี)
- ภาพประดิษฐ์วาดกาย ๆ แบบลายเส้น (สีชวาคำ สี 1 สี และ สีหลายสี)
- ภาพถ่าย (สีชวาคำ สี 1 สี และสีหลายสี)

ใน 5 จำพวกนี้ ได้แบ่งออกเป็น 15 ลักษณะ โดยกำหนดเป็นชุดเพื่อการทดลอง รวมทั้งสิ้น 5 ชุด ประชากรที่ใช้ในการทดสอบเป็นนักเรียนระดับอนุบาล เพศชาย และหญิง อายุระหว่าง $3 \frac{1}{2}$ - $5 \frac{1}{2}$ ปี จำนวน 100 คน จากโรงเรียนอนุบาล 5 โรงเรียน โดยให้นักเรียนเลือกภาพตามลำดับความชอบ จากมากไปหาน้อย ข้อมูลที่ได้จากการเลือกของนักเรียนได้นำมาหาค่าเฉลี่ย และทดสอบความแตกต่างของคะแนน

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) คะแนนที่ภาพแต่ละภาพได้รับมีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 ภาพที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ ภาพประดิษฐ์แรเงา สีหลายสี รองลงมาคือ ภาพประดิษฐ์ลายเส้น สีหลายสี ภาพถ่ายสีหลายสี ภาพเหมือนจริงแรเงา สีหลายสี ภาพเหมือนจริงลายเส้น สีหลายสี ภาพถ่ายสี 1 สี ภาพประดิษฐ์แรเงา สี 1 สี ภาพประดิษฐ์ลายเส้น สี 1 สี ภาพเหมือนจริงแรเงา สี 1 สี ภาพเหมือนจริงลายเส้น สี 1 สี ภาพถ่ายชวาคำ ภาพเหมือนจริงแรเงา ชวาคำ และภาพเหมือนจริงลายเส้นชวาคำ เป็นอันดับสุดท้าย คะแนนที่ภาพแต่ละจำพวกได้รับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำพวกภาพที่นักเรียนระดับอนุบาลชอบมากที่สุด คือ ภาพประดิษฐ์แรเงา รองลงมา คือ ภาพประดิษฐ์ลายเส้น ภาพถ่ายและภาพเหมือนจริงทั้งแรเงาและลายเส้น (2) นักเรียนในระดับอนุบาลชอบภาพสีหลายสีมากกว่าภาพสีเพียง 1 สี และภาพสีชวาคำ ภาพที่มีสีเพิ่มขึ้นได้รับเลือกมากขึ้น จาก

การวิจัย นักเรียนชอบภาพสี 1 สี มากกว่าภาพขาวดำทุกลักษณะของภาพ และชอบภาพสีหลายสีมากกว่าสี 1 สี และภาพสีขาวดำทุกลักษณะภาพเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจสรุปได้ว่า สีมืดมีอิทธิพลต่อการเลือกภาพของนักเรียนมากกว่าแบบของภาพ¹

สุภาพร ประห์ฐานกูร ได้ทำวิจัยเรื่อง "สีของอุปกรณ์การสอนที่นักเรียนระดับอนุบาลในจังหวัดพระนครชอบ" เมื่อ พ.ศ. 2514 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาหลักการเลือกสีของอุปกรณ์การสอนสำหรับเด็กนักเรียนระดับอนุบาล ในจังหวัดพระนคร ได้ดำเนินการวิจัยโดยสร้างลูกบาศก์สีขนาด 1 ลูกบาศก์นิ้ว ขึ้นตามหลักเกณฑ์ของสี 4 จำพวก คือ สีปฐมภูมิ คือ สีแดง เหลือง น้ำเงิน

สีทุติยภูมิ คือ สีแดง แสด เหลือง เขียว น้ำเงิน ม่วง

สีตติยภูมิ คือ สีแดง แสดแดง แสดเหลือง เหลือง เขียว เหลืองเขียว เขียวน้ำเงิน น้ำเงิน ม่วงน้ำเงิน ม่วง ม่วงแดง และ สีขาวดำ รวม 14 สี

จำนวน 10 ชุด ให้นักเรียนเลือกตามลำดับความชอบ จากมากไปหาน้อย โดยใช้ทดสอบกับตัวอย่างประชากรชายหญิง จำนวน 100 คน จากโรงเรียนอนุบาล 5 โรงเรียน ในจังหวัดพระนคร

ผลการวิจัย พบว่า คะแนนที่อุปกรณ์แต่ละสีได้รับเลือกมีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.01 สีที่มึ่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ สีแดง (8.39) รองลงมา คือ สีเหลือง (7.63) สีแสด (6.07) สีแสดเหลือง (6.03) สีเขียวเหลือง (5.85) สีแสดแดง (5.78) สีขาว (5.29) สีนํ้าเงิน (5.23) สีเขียว (4.55) สีม่วง-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ, "แบบและสีของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กอนุบาล," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515), หน้า ง-จ.

นำเงิน (4.34) สีม่วงแดง (4.22) สีม่วง (3.89) สีเขียวนำเงิน (3.50) และ สีดำ (3.31)

คะแนนที่อุปกรณ์แต่ละจำพวกสีได้รับ มีความแตกต่างกัน มีนัยสำคัญ 0.01

จำพวกสีที่นักเรียนระดับอนุบาลชอบมากที่สุด คือ สีปฐมภูมิ (7.23) รองลงมาคือ สีทัศนภูมิ (5.09) สีทัศนภูมิ (4.59) สีขาว-ดำ (4.34)

นักเรียนในระดับอนุบาลชอบสีขาว ซึ่งมีค่าความสว่างสูงสุดมากกว่าสีดำ ซึ่งมีค่าความมืดสูงสุด

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปว่าการเลือกสีของอุปกรณ์การสอนสำหรับนักเรียนระดับอนุบาล ควรใช้สีปฐมภูมิ สีอ่อน และสีผสมสีขาว เพราะนอกจากจะเป็นประเภทสีที่นักเรียนชอบแล้ว สีเหล่านี้ยังเป็นสีสดใสที่จะดึงดูดใจนักเรียนได้มาก จะช่วยเน้นให้บรรยากาศในห้องเรียนสดใสยิ่งขึ้น ในการพิจารณาเลือกสีควรคำนึงถึงความตัดกันของสี เพราะนักเรียนในระดับนี้ยังขาดความสามารถในการแยกแยะสี นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะสำหรับครูเพื่อประกอบการพิจารณาจัดหา แท่งไม้ทาสีไว้ใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมประสบการณ์และพัฒนากายในทุก ๆ ด้าน เท่าที่จะทำได้¹

เมื่อ พ.ศ. 2509 สุพันธ์ จูทะสร ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในประเทศไทย" โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่นักเรียนชอบ โดยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 100 คน ทั้งชาย

¹ สุภาพร ประหัสปฏิภากร, "สีของอุปกรณ์การสอนที่นักเรียนระดับอนุบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า ง-จ.

และหญิง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียน 5 แห่ง ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกเป็นการ สสำรวจแบบสี่ และขนาดของภาพที่นักเรียนชอบ โดยใช้ภาพที่สร้างขึ้นมาจาก ไม้แบบ สี่ และขนาดต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ ส่วนประเภทที่สองเป็นการศึกษาความชอบในภาพ ประกอบแบบเรียน ของสำนักพิมพ์สามแห่งที่อยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้น คือ สำนัก พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช กิจการภัณฑ์ และสื่อการคา

การศึกษาประเภทแรก ผู้วิจัยสร้างภาพขึ้นมาสามชุด ชุดแรกประกอบด้วย ภาพ 3 แบบ คือ ภาพสเกตซ์เหมือนจริง ภาพถ่าย และภาพเขียนหยาบ ชุดที่สอง ประกอบด้วย ภาพสี่หลายสี และภาพขาวดำ ซึ่งมี 3 แบบ รวมเป็น 6 ภาพ ชุดที่สาม ประกอบด้วย ภาพขนาดครึ่งหน้า และภาพเต็มหน้า ซึ่งเป็นภาพหลายสี ภาพขาวดำ และมี 3 แบบ รวม 24 ภาพ ผู้วิจัยได้นำภาพแต่ละชุดให้กลุ่มตัวอย่างประชากรดู และให้ เลือกดูว่าตนชอบภาพใดมากที่สุดในแต่ละชุด

การศึกษาประเภทที่สอง ผู้วิจัยเลือกแบบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถม ปีที่ 1-4 ชั้นละ 3 เล่ม 3 สำนักพิมพ์ เลือกภาพประกอบที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันจาก แบบเรียนทั้งสามเล่ม แล้วให้นักเรียนดูว่า ตนชอบภาพจากหนังสือเล่มใดมากที่สุด ภาพทั้งหมดมีชั้นละ 10 ชุด (ชุดละ 3 ภาพ จากแบบเรียนต่างสำนักพิมพ์กัน เล่มละ 1 ภาพ)

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาค้างนี้ไว้ดังนี้

1. ภาพเขียนหยาบมีรายละเอียดน้อย เข้าใจง่าย ได้รับความสนใจมากที่สุด ภาพถ่ายได้รับความสนใจปานกลาง ส่วนภาพวาดเหมือนของจริง ได้รับความสนใจน้อย ที่สุด

2. ภาพขนาดโตได้รับความสนใจมากกว่าภาพขนาดเล็ก ภาพเขียนหยาบ ขนาดเต็มหน้าได้รับความสนใจมากที่สุด

3. ภาพหลายสีได้รับความสนใจมากกว่าภาพขาวดำ

4. ภาพประกอบแบบเรียนของไทยพัฒนาพานิช ได้รับความสนใจมากกว่าอีกสองสำนักพิมพ์

5. แบบเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นของไทย ส่วนใหญ่มีขนาดเล็กกว่าครึ่งหน้า¹

สมทรง สีสลายน ได้ทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ" เมื่อปี 2516 การวิจัยนี้เพื่อศึกษาถึงลักษณะหนังสืออันประกอบด้วย ขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร และลักษณะภาพซึ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6 และ 7 ชอบ ตลอดจนเหตุผลในการเลือกหนังสือของนักเรียน ในด้านที่เกี่ยวกับขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร และลักษณะภาพ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย นักเรียนชายหญิงซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6, 7 จำนวน 144 คน จากโรงเรียนปวโรฬารวิทยา โรงเรียนสมถวิลราชคามิ โรงเรียนศึกษาวัฒนา โรงเรียนสามัญมหาวิธานุวัตร โรงเรียนเทศบาลวัดลาดบัวขาว และโรงเรียนเทศบาลวัดมหาพฤฒาราม จำนวนโรงเรียนละ 24 คน หนังสือที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองมีจำนวน 10 เล่ม และได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือเด็กแล้วว่าเหมาะสมสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จากนั้นได้นำข้อมูลเกี่ยวกับระดับความชอบตามที่เด็กตอบมาหาค่าเฉลี่ยและข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร และลักษณะภาพ มาทำการยลละ

¹ สุนันท์ จุฑะศร, "การวิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509), หน้า 89-94.

ผลการวิจัย

1. นักเรียนชอบขนาดรูปเล่ม 6" x 8.5" ประเภทวางแนวตั้ง (Upright) มากที่สุดทุกระดับชั้น
2. นักเรียนชอบอักษรประเภท ผ.ศ.20 ปอยท์ ตัวเรียงห่างมากที่สุดทุกระดับชั้น (ผ.ศ. หมายถึง ลักษณะรูปร่างของตัวหนังสือที่มีเส้นหนาเส้นบาง ตัวหนังสือค่อนข้างหนา และค่ากว้าตัวเฉลี่ยมธรรมา 20 ปอยท์ = 0.28 นิ้ว)
3. นักเรียนชอบภาพวาดแบบไทยแท้ พิมพ์สอคสี 4 สี มากที่สุด
4. ในการเลือกขนาดรูปเล่ม นักเรียนส่วนใหญ่เลือกโดยถือความกระต๊กรัด และการเปิดอานงายเป็นเกณฑ์
5. ในการเลือกขนาดตัวอักษร นักเรียนส่วนใหญ่เลือกโดยถือความชัดเจนของตัวอักษร เป็นเกณฑ์
6. ในการเลือกลักษณะภาพ นักเรียนส่วนใหญ่เลือกโดยถือสีสวยสะคุดตา เป็นเกณฑ์
7. นักเรียนมีความเห็นว่า หนังสือขนาด 5" x 7.25" กระต๊กรัดที่สุด ขนาด 6" x 8.5" เหมาะในการถือที่สุด
8. นักเรียนมีความเห็นว่าตัวอักษรประเภท ผ.ศ.คำรุ่นใหม่ ขนาด 19 $\frac{1}{2}$ ปอยท์ มีส่วนหนาส่วนค้ำมาก มีความชัดเจนที่สุด ตัวอักษรประเภท ผ.ศ.20 ปอยท์ ตัวเรียงห่าง อานงายและน้อานที่สุด
9. นักเรียนมีความเห็นว่าภาพถายสีธรรมชาติมีความชัดเจนที่สุด¹

¹ สมทรง สีตลาขัน, "การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกวิชาโสศตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า ง-จ.

การวิจัยและการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เฮเลน แอนเนสเคน รุท (Helen Anesden Ruth) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"Children's Preferences in Picture Story Book Variable" ซึ่งพอสรุป
การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาค้นคว้าเด็กในช่วงวัย 3-5 ปี สนใจหนังสือประเภทใดมากที่สุด ชอบภาพประเภทไหน กี่สี มีลักษณะภาพและเรื่องอย่างไร

วิธีดำเนินงาน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 60 คน อายุตั้งแต่ 3-5 ปี จากโรงเรียนอนุบาล 3 โรงเรียน โดยเลือกมาโรงเรียนละ 20 คน เป็นชาย 10 คน หญิง 10 คน

ภาพที่ใช้ในการทดสอบมีจำนวน 10 ภาพ แยกเป็น 2 กลุ่ม ภาพในกลุ่มที่ 1 แต่ละภาพจะมีจำนวนสีในแต่ละภาพแตกต่างกัน คุณค่าของสีและแบบการเขียนก็แตกต่างกัน คุณค่าของสีและแบบการเขียนก็แตกต่างกัน ส่วนอีกกลุ่มเป็นภาพถ่ายข้อความที่ได้จากหนังสือ ภาพที่ใช้ทั้ง 2 กลุ่ม จะเป็นภาพถ่ายและภาพเขียนแยกออกดังนี้

1. ภาพถ่ายเส้นข้อความ
2. ภาพเขียนสีเดียว
3. ภาพเขียน 2 สี
4. ภาพเขียน 3 สี
5. ภาพเขียน 4 สี เป็นภาพถ่ายของจริงตามธรรมชาติ เป็นภาพที่มีสีครบทุกสี
6. ภาพเขียน 4 สี เป็นสีอ่อนทุกสี
7. ภาพเขียน 4 สี เป็นสีเข้มทุกสี
8. ภาพถ่ายข้อความ
9. ภาพเขียนเหมือนจริง 4 สี
10. ภาพประติมากรรม 4 สี

ภาพ 1-5 ใช้วัดจำนวนสีที่ชอบ

ภาพ 6-7 ใช้วัดคุณค่าของสีที่เด็กชอบ

ภาพ 8-10 ใช้วัดลักษณะภาพเขียนที่เด็กชอบ สำหรับภาพที่ 8 เพื่อศึกษาความชอบเกี่ยวกับภาพถ่าย

เด็กแต่ละคนได้รับการทดสอบคนละ 2 ครั้ง โดยเว้นระยะ 1 สัปดาห์ รูปที่ทดสอบจะวางไว้นานโตะ และให้เด็กเลือกรูปที่ชอบที่สุด

สรุปผลการวิจัย

- เด็กเล็กมักจะมีความชอบในรูปภาพที่ขัดแย้งกันบ้าง คือ ชอบภาพต่าง ๆ กัน แต่อย่างไรก็ตามผลโดยรวมแสดงได้ว่า ความชอบภาพไม่แตกต่างกันมากนัก
- จากการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง ปรากฏว่า ชอบทดสอบเป็นที่เชื่อถือได้
- จากการทดสอบปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องเพศ สภาวะเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างประชากร
- เด็กมักเลือกภาพที่อยู่คานขวามากกว่าคานซ้าย
- ✓ - ภาพ 4 สี ทั้งสีอ่อนและเข้มได้รับเลือกมากกว่าขาวดำ
- ภาพถ่ายขาวดำได้รับความสนใจมากกว่าภาพถ่ายเส้นขาวดำ
- ✓ - ภาพเขียนง่าย ๆ ที่สร้างจินตนาการได้รับความสนใจมากกว่าภาพถ่าย และภาพเหมือนจริง

- ภาพที่สร้างจินตนาการจะได้รับความสนใจมากกว่าภาพเหมือนจริง

- เด็ก 3 ขวบ ชอบภาพจริงในขณะที่เด็กอายุ 5 ขวบ ชอบภาพเลียนแบบของจริง

- ภาพ 4 สี ได้รับความสนใจมากกว่าภาพ 2 หรือ 3 สี¹

¹ Helen Anesden Ruth, "Children's Preferences in Picture Story Book Variables," Journal of Educational Research 53 (April 1960): 309-312.

มาเบิ้ล รูดิซิล (Mable Rudisill) ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาเรื่องคุณภาพของภาพ ในค่านที่เกี่ยวกับสีที่เด็กชอบ ใน ค.ศ. 1952 โดยใช้ภาพวาดสีเหมือนจริง สีไม่เหมือนจริง และภาพวาดขาวดำ ควयरการให้เด็กดูแล้วเลือกภาพที่ชอบที่สุด ปรากฏว่า เด็กชอบภาพสีเหมือนจริง และภาพวาดขาวดำ มากกว่าภาพวาดสีไม่เหมือนจริง เด็กโตจะชอบภาพเหมือนจริงมากกว่าเด็กเล็ก ผู้วิจัยได้ให้ความเห็นว่า ภาพที่ระบายสีจะช่วยทำให้มองเป็นจริง เป็นจิงและคุณสมบัติอื่น สีช่วยให้ภาพมีส่วนลึก มีความเหมือนจริง มีชีวิตชีวาและเพิ่มความประทับใจยิ่งขึ้น โดยทั่วไปเด็ก ๆ ชอบภาพสีมากกว่าภาพขาวดำ และชอบภาพที่ได้สัดส่วน ภาพที่เหมือนจริง และภาพที่มีชีวิตชีวา แม้กระทั่งภาพนั้นจะระบายสีหรือไม่ระบายสีก็ตาม ความที่ภาพเขียนมีชีวิตชีวาและมีท่าทางเหมือนจริงสำคัญกว่าการระบายสี และมีคุณค่าทางการศึกษามากที่สุด ¹

วิมเบิ้ล เกอทรูด (Whipple Gertrude) ได้วิจัยเรื่องค่าความสนใจที่มีต่อภาพประกอบหนังสือ สรุปผลวิจัยปรากฏว่า หนังสือที่มีคุณภาพดีจะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่ชักชวนผู้เรียนให้สนใจใคร่อ่าน โดยเฉพาะรูปภาพจะเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้ครูได้นำมาสร้าง ความสนใจให้เด็กรักการอ่านหนังสือยิ่งขึ้น จากการวิจัยหนังสืออ่านทั้ง 6 เล่ม เด็กให้ความสนใจในค่านเนื้อหาเพราะมีภาพประกอบที่มีชีวิตชีวา จากการรวบรวมเหตุผลในการเลือก และความสนใจในการอ่าน เป็นหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. ภาพประกอบที่มีขนาดเหมาะสม ซึ่งต้องมีลักษณะที่แสดงอาการคล้ายกับจะเคลื่อนไหวได้ มีชีวิตจิตใจ จะได้รับความสนใจสูง
2. ภาพประกอบที่มีขนาดเหมาะสม จะต้องมีจุดช่วยให้สนใจ ซึ่งจะต้องเด่นและสะดุดตา และให้ความหมายชัดเจน ไม่มีรายละเอียดยุ่งยากซับซ้อน

¹ Mable Rudisill, "Children's Preferences for Color V.S. Other Qualities in Illustration," The Elementary School Journal 52 (April 1952): 444-451.

3. ขอบเขตของสิ่งที่ใช้ในภาพประกอบ ควรเป็นภาพหลายสิ่งซึ่งจะได้รับความสนใจกว่าภาพชวาคำ ภาพที่มีสีนอกเหนือไปจากภาพชวาคำจะได้รับความสนใจมากกว่าภาพที่เป็นสีธรรมชาติหรือภาพที่มี 3 หรือ 4 สี

4. ขนาดโดยเฉลี่ยของภาพควรจะใหญ่พอประมาณ

5. ในหนังสือที่มีภาพประกอบมากจะเป็นหนังสือที่ได้อรรถาธิบายมากกว่าหนังสือที่มีภาพประกอบน้อย

6. รูปภาพที่มีเนื้อหาตรงกับหัวเรื่อง มักได้รับความสนใจมากกว่ารูปภาพที่ไม่ตรงกับหัวเรื่อง โดยเฉพาะภาพที่แสดงถึงการผจญภัยอันน่าตื่นเต้นจะได้รับความสนใจมาก¹

เจอร์ราร์ด สเมอร์ดอน (Gerald Smerdon) ได้ทำวิจัยเรื่อง "Children's Preferences in Illustration" เพื่อเปรียบเทียบความชอบเกี่ยวกับภาพของเด็ก 3 กลุ่มอายุ การเลือกภาพ รวมทั้งความแตกต่างในการเลือกของเด็กชายและเด็กหญิง

ในการดำเนินการวิจัย เขาได้แบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม อายุตั้งแต่ 6-15 ปี กลุ่มที่ 1 อายุ 6-7 ปี กลุ่มที่ 2 อายุ 7-9 ปี กลุ่มที่ 3 อายุ 9-11 ปี และกลุ่มที่ 4 อายุ 11-15 ปี ให้เด็กเลือกภาพโดยจัดอันดับตามความชอบ เป็นภาพปราสาท ซึ่งเขียนแบบเหมือนจริง และมีรายละเอียดมากที่สุด จนถึงภาพนามธรรม (แอบสแตรค) มีทั้งหมด 6 ภาพ เป็นภาพชวาคำ

ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กอายุน้อยที่สุดเลือกภาพที่มีรายละเอียดน้อยที่สุด คือ เป็นภาพเขียนอย่างง่าย ส่วนเด็กโตเลือกภาพที่มีรายละเอียดมากที่สุด และเป็นภาพเหมือนจริง ภาพที่เด็กส่วนใหญ่ชอบน้อยที่สุด คือ ภาพนามธรรม (แอบสแตรค) เด็กส่วนใหญ่ชอบ

¹ Whipple Gertrude, "Appraisal of the Interest Appeal of Illustration," The Elementary School Journal 53 (January 1953): 262-269.

ภาพตรงตามความเห็นของนักเขียนภาพว่าเป็นตัวแทนของภาพที่ตรงกันข้ามกับภาพนามธรรม (แอบสแตรค) เด็กวัยต่างกันมีความชอบต่างกัน แต่ในระดับอนุบาลเด็กชายและเด็กหญิง มีความชอบต่างกันบ้างเล็กน้อย¹

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอ่านของเด็กนั้น ได้มีผู้ศึกษาไว้หลายคน เช่น บาร์บารา แบคเคอร์ (Barbara Bader) กล่าวว่า "เด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถอ่านหนังสือภาพได้ เด็กจะเพลิดเพลินกับภาพ และเขียนจากภาพนั่นเอง เป็นความจริงที่ว่าผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือไม่ออกก็ยังอาศัยอ่านภาพเช่นเดียวกัน"²

จอห์น โฮลท์ (John Holt) ได้ให้ความเห็นสรุปว่า "ตัวหนังสือนอกจากจะไม่จำเป็นแล้ว ความหมายยังอาจไม่ชัดเจนหรืออาจกำกวมได้ แต่ภาพแต่ละภาพนั้นมีความหมายเท่ากับคำเป็นพัน ๆ คำเลยทีเดียว"³

ชาลอตต์ เอส ฮัค และ คอริส ยิง คูน (Chalotte S. Huck, and Doris Young Kuhn) กล่าวว่า

หนังสือภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กเล็ก เพราะเหมาะสมกับระดับความสามารถ และความสนใจของเด็ก ภาพไม่เพียงแต่จะทำให้หนังสือดูสะอาดตาขึ้นเท่านั้น แต่ภาพยังสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวเช่นเดียวกับอ่านหนังสือ เด็กอ่านภาพ

¹ Gerald Smerdon, "children's Preferences in Illustration," Children's Literature in Education 20 (Spring 1976): 17-31.

² Barbara Bader, American Picturebooks from Noah's Ark to the Beast within (New York: Macmillan Publishing Co., 1976), p. 2.

³ Ibid., p. 3.

ก็เหมือนผู้ใหญ่อ่านข้อความนั้นเอง เรื่องและภาพจะเป็นไปในทำนองเดียวกันจนกระทั่ง
เด็กสามารถดูแต่เพียงภาพที่เขาใจได้ โดยไม่ต้องอ่านตัวหนังสือ¹

เคนเนท มาร์รานซ์ (Kenneth Marantz) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ศึกษาการอ่านของ
เด็กเล็กและกล่าวถึงหนังสือภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กว่า

หนังสือภาพควรจะทำให้เกิดความสุขซึ่งแก่ผู้อ่านในฐานะที่เป็นผลงานทางศิลปะอย่าง
หนึ่ง ทั้งนี้เพราะภาพจะบอกให้ทราบเรื่องราวใดดีกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว
หนังสือภาพนั้นจะมีส่วนคล้ายภาพยนตร์มากกว่าภาพเขียนธรรมดา ๆ เพราะนอกจาก
ความสวยงามแล้วยังมีความต่อเนื่องของมโนภาพ จากภาพหนึ่งไปสู่อีกภาพหนึ่ง หนา
ตอหนา นอกจากนั้นหนังสือภาพนั้นยังเก็บรักษาไว้นาน เมื่ออ่านจบไปแล้วก็ยังหยิบ
มาอ่านได้อีกเสมอ²

¹ Chalotte S. Huck, and Doris Young Kuhn, Children Literature in the Elementary School, 2d ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1968), p. 108.

² Kenneth Marantz, "The Picture Book as Art Object: A Call for Balanced Reviewing," Book Bird Vol.XVI (1978): 10.